
Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego

Przegląd Historyczny Zeszyt dodatkowy, 491-492

1948

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

uczestnikom księgi referatów — umożliwić wszystkim uczestnikom należytego przygotowania się do obrad. Na szczególną uwagę zasługuje obecność delegacji zagranicznych, które brały żywy udział również w obradach sekcji.

Dzięki poparciu materialnemu Państwa (Prezydium Rady Ministrów i Ministerstwa Oświaty) umożliwiono wszystkim historykom udział w Zjeździe zapewniając 500 osobom zakwaterowanie i utrzymanie, najskromniejsza składka zjazdowa objęła też *Pamiętnik Zjazdu* który (t. I oraz zes. I t. II — łącznie 40 arkuszy referatów) jednak rozdano uczestnikom dopiero na Zjeździe. Ogólna ilość zgłoszeń przekroczyła 620. Uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia Wystawy Ziemi Odzyskanych oraz pokazu najcenniejszych zbiorów Zakładu Narodowego 'Osso-lińskich, a także urządzonych w jego gmachu wystaw polskiej powojennej książki historycznej oraz okazałej wystawy książki radzieckiej. Większość uczestników Zjazdu została we Wrocławiu na dzień następny na Konferencję Nauczycieli Historii zorganizowaną przez Ministerstwo Oświaty.

W okresie Zjazdu ukonstytuowała się pod przewodnictwem prof. Arnolda grupa historyków marksistów, która odbyła posiedzenia poświęcone obradom Zjazdu, przygotowaniu projektów rezolucji oraz ustaleniu programów wspólnych prac na przyszłość. Dążenia Grupy oraz ocenę jej udziału w Zjeździe sformułował Roman Werfel w artykułach zamieszczonych w *Głosie Ludu*. Prasa poświęciła Zjazdowi sporo uwagi. Głosy jej będą zebrane wraz z protokołami obrad, które znajdują się w t. II *Pamiętnika* Zjazdu.

St. Ht.

INSTYTUT HISTORYCZNY UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO

1. Porządek studiów historycznych w roku akademickim 1948/49.

W porównaniu z programem zajęć i zaleceniami ogłoszonymi na r. 1947/48 w Przeg. Hist. t. XXXVIII, 1948, str. 377 — 383 wprowadzono na podstawie uchwały Rady Instytutu przyjętej przez Radę Wydziału Humanistycznego nast. zmiany.

Wymaga się przedstawienia świadectw kolokwialnych na I roku studiów z lektoratów przynajmniej jednego języka nowożytnego (angielski, francuski, niemiecki, rosyjski) oraz łacińskiego od studentów przyjętych z niewystarczającą znajomością łaciny.

Wśród ćwiczeń zaleconych do wyboru na II roku zamieniono ćwiczenia z paleografii wyższej na ćwiczenia z nauk pomocniczych historii. Studentów II roku obowiązują również przedstawienie świadectw z lektoratów języków obcych.

Spis wykładów i ćwiczeń przewidzianych dla słuchaczy sekcji historycznej w bież. r. ak. podaje Skład Uniwersytetu i spis wykładów U.W. (W-wa 1948, s. 50 nn).

2. Odczyty uczonych zagranicznych

Dnia 24 września br. w sali konferencyjnej Instytutu odbył się wykład dla członków Instytutu i zaproszonych gości M. CHARLES MORAZÉ sekretarza generalnego Międzynarod. Komitetu Nauk Historycznych, directeur d'études w Ecole Pratique des Hautes Etudes w Paryżu, pt. *L'Histoire et la Sociologie*, po którym wywiązała się ożywiona dyskusja. Głos zabierali prof. N. ASSORODOBRAJ, doc. ST. HERBST, prof. T. MANTEUFFEL i doc. W. KULA.

W dniu 7 października br. prof. P. N. TRETIAKOW wygłosił odczyt zamknięty z dyskusją pt. *Problema etnogenezis Słavianstwa*, w którym przedstawił wyniki i metody nauki radzieckiej w zakresie badań językoznawczych, archeologicznych i historycznych nad początkami Słowian. W dyskusji uczestniczyli prof. W. ANTONIEWICZ, prof. W. DOROSZEWSKI, prof. T. MANTEUFFEL i prof. S. ARNOLD.

Instytut Historyczny odwiedzili również prof. Uniw. Moskiewskiego Borys D. GREKOW, historii czeskiej dr Vaclav HUSA oraz profesorowie Uniw. w Budapeszcie Erzsebet ANDICS i Józef WALDAPFEL.

3. Nabytki biblioteczne

W roku 1948 ukazały się 2 zeszyty powielane *Wykazu nabytków Biblioteki Instytutu Historycznego U. W.*, obejmujące książki obce, wydane w latach 1939 — 1947, nabyte (*Wykaz* Nr 1) do 31 XII.1947 oraz (Nr 2) do 1.VI.1948, łącznie 502 pozycje w układzie rzeczowym. *Wykaz* ten łącznie z podobnym Biuletynem nabytków Biblioteki Uniwersyteckiej stanowi podstawę orientacji bibliograficznej w zakresie obcej produkcji historiograficznej, dostępnej w Warszawie.

Wydział Bibliotek Ministerstwa Oświaty przekazał Seminarium Papirologii w Instytucie Historycznym U. W. fragmenty papirusu.

Seminarium papirologiczne Instytutu posiada obecnie zbiór papirusów w liczbie 113 szt., nadto 17 ostraka i 4 etykiety mumiowe.

4. Pracownia fotokopii

Po wakacjach letnich rb. została uruchomiona Pracownia fotokopii Instytutu wyposażona w aparat typu Photocopist wzór 1947, produkcji francuskiej, wykonywujący zdjęcia stykowe rękopisów i druków formatu max. 30 x 21 cm. Pracownia podjęła m. in. odbicie Zbioru Dokumentów Gabinetu i Seminarium nauk pomocniczych historii U. J. dla Instytutu Historycznego U. W.

TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW HISTORII w WARSZAWIE

Dnia 1 września br. w sali kolumnowej Uniwersytetu odbyło się zebranie publiczne Towarzystwa, na którym prof. EUGENIUSZ TARŁĘ, członek Akademii Nauk ZSRR., wygłosił odczyt w języku rosyjskim o *Falszowaniu historii jako środka propagandy wojennej*.

Dnia 26 października rb. w sali Kolumnowej Uniwersytetu odbyło się nadzwyczajne walne zebranie Towarzystwa na którym, po omówieniu spraw organizacyjnych prof. Władysław TOMKIEWICZ wygłosił referat pt. *Władysław IV — próba charakterystyki w trzechsetlecie zgonu*.

Dnia 30 listopada odbyło się zebranie publiczne Towarzystwa z referatem prof. dra Henryka JABŁOŃSKIEGO n. t. *Ze studiów nad genezą zamachu majowego*.

ROZSTRZYGNIECIE KONKURSU POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO NA NAJWYBITNIEJSZE PRACE HISTORYCZNE Z DZIEJÓW ZIEM ODZYSKANYCH

Na otwarciu VII powszechnego Zjazdu Historyków Polskich we Wrocławiu w dniu 19 września br. został ogłoszony wynik konkursu PTH. na najwybitniejsze prace z zakresu historii Ziemi Odzyskanych tzn. Śląska, Ziemi Lubuskiej, Pomorza Gdańskiego i Prus, ogłoszone drukiem w latach 1945 — 48 bądź przesłane na konkurs w rękopisie. Sąd konkursowy zebrał się 5.VIII br. we Wrocławiu w składzie nast.: prof. dr *Kazimierz Tymieniecki* (Poznań) przewodniczący, prof. dr *Władysław Czaplinski* (Wrocław), prof. dr *Emil Kipa* (Warszawa) prof. dr *Marian H. Sereski* (Łódź) i prof. dr *Genard Labuda* (Poznań) — sekretarz jako członkowie z ramienia PTH. Delegatem Ministerstwa Ziemi Odzyskanych był nac. mgr *Tadeusz Brzostowski*, delegat Ministerstwa Oświaty prof. dr *Zanna Kormanowa* nie mogła przybyć z powodu innych zajęć służbowych. Po rozpatrzeniu prac zgłoszonych przez autorów i przez członków jury Sąd Konkursowy postanowił pierwszej nagrody nie przyznawać, a sumę nagród zgodnie z regulaminem podzielić.

Nagrodę drugą w wysokości 150 tysięcy zł przyznano prof. dr *Karolowi Maleczyńskiemu* z Wrocławia za książkę pt. *Dzieje Wrocławia T. I do r. 1526* na tle całego jego dorobku naukowego o Ziemiach Odzyskanych.

Nagrodę trzecią (po 100 tysięcy zł) przyznano równorzędnie prof. dr *Karolowi Górskiemu* z Torunia za pracę pt. *Dzieje Zakonu Krzyżackiego*, i prof. dr *Kazimierzowi Piwarskiemu* z Krakowa za pracę pt. *Dzieje Prus Wschodnich w czasach nowożytnych*.

Nagrodę czwartą (po 50 tysięcy zł) przyznano równorzędnie doc. dr *Bogusławowi Leśnodorskiemu* z Krakowa za pracę pt. *Władztwo biskupie na Warmii — zarys rozwoju do 1569 r.* (w maszynopisie), oraz dr *Kazimierzowi Myślińskiemu* z Poznania za dwie prace: *Polska a Pomorze Zachodnie po śmierci Krzywoustego*, i *Bogusław I książę szczeciński Kazimierz 1948*.